

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

ТАКСА ПЛАТЕНА

Органъ на Културно-просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Коренякъ“

Броя 3 лв.	Год. абонаментъ 25 лв. Излиза ежесечно.	Редакция и администрация въ клуба — Варна, площ. „Св. Никола“ № 1.	Обявления се приематъ по споразумѣние.	Броя 3 лв.
---------------	--	---	---	---------------

Съдържание.

1) Покана; 2) Къмъ повдигане на гр. Варна — Мириамъ; 3) За туризма. Нови насоки въ Европа—Я. Р.; 4) Отзивъ на полски журналистъ Варна; 5) Инфлуенцата — отъ Д-ръ Н. Насовъ; 6) Книги и периодически печатъ; 7) Покана и 8) Дружествени вести.

ПОКАНА.

Съгласно устава, настоятелството реши общо-годишно събрание на дружеството да се състои на 18 януарий 1931 год. въ салона на казино въ морската градина въ 9 часа пр. обѣдъ и следния дневенъ редъ:

- 1) Отчетъ на настоятелството;
- 2) Докладъ на проверителния съветъ;
- 3) Разни предложения и запитвания;
- 4) Изборъ на ново настоятелство и на про-

цифра на pewno е по-голяма. Но това увеличение съвсемъ не означава, че въ нея сж намерили охолно препитание новитѣ около 20000 жители. Една внушителна частъ отъ 20,000 жители сж новодошитѣ въ Варна следъ войната разни бѣжанци отъ съседната Добруджа, Тракия, Македония и даже емигранти отъ Свѣтска Русия. За новодошлото население не е имало въ западната Варна готова работа, но то трѣбваше по неволя тукъ да се приюти. Струва ни се, че днесъ мнозина безработни биха напустили Варна, ако имаха възможностъ лесно да намератъ работа другаде. Но това за сега не е лесна и едва ли възможна работа. И затова нѣкои видни общественици, както и разни специалисти — економисти започнаха да дирятъ средства за повдигане на града, за да може нарастналото градско население да изкарва своята прехрана.

За повдигането на икономическото положение на града се предложиха до сега разни рецепти. Едни намиратъ, че спасението на града е въ индустрията. Наистина хубавъ проектъ, но мжно реализуемъ. За индустриализирането на града сж нужни освенъ много пари и капиталъ, но

нието на курорта. Прокараха се нови улици, нѣколко централни улици водещи къмъ морската градина се китонираха, урегулира се надморския булевардъ Фердинандъ, но отъ друга страна всичкитѣ тия подобрения погълнаха всички общински ресурси така, че днесъ Варна се намира въ напълно критическо положение и не може даже да изплаща редовно заплатитѣ на чиновницитѣ. Разбира се, че при такова положение работитѣ по подобриенето на курорта трѣбваше да се прекратятъ. Впрочемъ, за да се подобри курортътъ налага се една важна необходимостъ: водоснабдяването на града. За това писахме вече отдавна (бр. 4 1930 год.) и казахме, че курортъ безъ достатъчна вода не е курортъ: водата е нужна не само за пиене, но и много важно обстоятелство! — за растителностъ, която въ Варна е доста бѣдна като я сравнимъ съ растителността на другитѣ курорти и лѣтовища. По курортния въпросъ ний се изказахме доста ясно особено въ последния брой на вестника. Варна по климатически и културни причини не може да бжде пълненъ курортъ както напр. морскитѣ курорти Лица, Абация, С. Ремо или минералнитѣ кофортно

ме няма да се постигне нищо друго освен да се разорят лозарите т. е. да имъ фръкнатъ хаврите за неизплатения борчъ. Това сж именно капиталните въпроси, по които общината до сега трѣбваше да определя своето становище и тя е длъжна това да го направи. Съ издаването на позиви т. е. съ гола фразеология нищо не се върши. „Шумимъ, братъци, шумимъ“, но нищо не вършимъ.

Има най-сетне категория хора пессимисти, тѣ въ нищо не вѣрватъ и съветватъ да се чака присъединението на Добруджа, разчитайки, че

версайлския договоръ е времененъ и че скоро ще последва неговъ ревизия. Но кога ще стане това, въ не го казватъ, защото не могатъ да предскажатъ. Ревизия е много сложенъ дипломатическо-исторически въпросъ заслужающъ отдѣлна статия. А между това Варна трѣбва да живѣе и тя може да живѣе, стига надлежните фактори да се занимаватъ по-малко съ партизанство, да бждатъ по-малко инертни и да се по-развиватъ, когато се касае до економическото повдигане на града.

Мирнакъ.

За туризма. Нови насоки въ Европа

Отдавна е известно, че Швейцария и Франция получаватъ голѣми приходи отъ задгранични туристи. Чудните планински мѣстности на Швейцария, добри съобщителни средства и всевъзможни удобства предоставяни на туристите привличатъ въ тая страна не само временни посетители (пасанти), но и множество състоятелни рентиери, които повече живѣятъ въ Швейцария, отколкото въ своите родни страни. Франция пъкъ привлича туристи и постоянни гости съ своя мекъ и приятенъ климатъ, съ своята любезностъ и умение да се отнася къмъ чужденците, съ своите изкуства и веселъ животъ. Кой не е чулъ или не е челъ за чудната французка Ривиера, дето хиляди богати чужденци отъ цѣлия свѣтъ харчатъ своите капитали? И за двете страни туризмътъ е важенъ економически факторъ, а осовенно за планинска Швейцария. Пресметнато е, че презъ 1928 година Франция е спечелила отъ иностранны туристи 353 милиона долара (1765 милиона зл. франка), а презъ 1929 година 400 милиона долара (2000 милиона зл. франки). И другите държави отдавна сж обърнали внимание върху туристиката. Нѣмците иматъ за нея специаленъ терминъ „Fremdenverkehrsindustrie“, съ който терминъ тѣ смѣ-

се открие специално отдѣление при министерството на търговията и че за него трѣбва да се грижимъ не по-малко, колкото се грижимъ за земледѣлие, занаяти и търговия. И наистина въ Виена отъ I XII. 1929 год. се издава редовно отъ министерството на търговията двуседмиченъ вестникъ п. з. Oesterreichische Reise- und Verkehrsnachrichten, който се изпраща безплатно на мѣстната и иностранна преса. Днесъ голѣмитъ европейски градове сж формално наводнени отъ рекламните литературни произведения: най-разнообразни разкошни проспекти съ вѣрни и невѣрни описания и картини на разни бани, курорти и красиви мѣстности, Всѣки курортъ и разни лѣтoviща препоръчватъ своите мѣстности и калятъ публика да ги посети. Въ по-голѣмата си частъ зашемедената публика не може да се ориентира средъ множеството реклами и не може да направи изборъ. Изключение правятъ само сериозно болни, на които докторите предписватъ изключително нужни бани и тѣ, разбира се, не могатъ да избиратъ. И нашия курортъ принадлежи сжщо къмъ категория курорти, които се нуждаятъ отъ пропаганда и реклама, защото и той не е специаленъ минераленъ курортъ, който би могълъ да

Не е ли време да излѣземъ и ний отъ свята летаргия? Даже Турция се присъединява къмъ общата акция, а ний пропусаме удобния случай и ще се оиздимъ можеби тогава, когато вече ще бжде късно. Да не забравяме, че Унгария, Австрия, Бавария и Турция сж наши близки съседи, отъ които първите 4 нѣматъ море.

Я. Р.

Отзивъ на единъ полски журналистъ за Варна.

Полския писателъ и журналистъ г. Вацлавъ Филоховски, който наедно съ една група полски журналисти презъ първата половина на месецъ августъ 1930 г. посети България като гостъ на българските журналисти, е обнародвалъ въ Gazeta Warszawska (Бр. бр. отъ 21, 24 и 29. VII) три статии, въ които между другото описва своите впечатления отъ Варна. По-долу приеждаме само частта отнасяща се до Варна.

Посрещането въ Варна бѣше не по-малко сърдечно, отколкото въ Русе, даже бихъ казалъ, бѣше по-свободно, по-прѣмо. Варна знае, какво е тя за насъ поляците. Варна въ атласа на духовните притежания на Полша е единъ дълбокъ и много полски символъ.

Варна! Въ това име се съдържатъ трѣпките на великите събития и на голѣма гордостъ. Че можеха ли българите да ни причинятъ по-голѣма радостъ, отколкото въ тая, която преживѣхме, когато бѣхме въ Варна? Че можеха ли нашите полско български дни да се прекаратъ другаде, а не тука, където нашиятъ кралъ-рицаръ се чествува като герой за българска кауза?

Къмъ Варна се уплътватъ все повече поляци. За това тука действува двойна привлекателна сила: чарътъ на името и тжгата за топли дни и топло море. Варна е наистина хубава—хубостъ на простотата. Дълбоко

Инфлуенцата.

Влиянието на първите студено-особено влажните, смѣта се за една отъ главните причини за появянето на болестта. Затова и лияниците я нарекли, въ 1792 год. *флуенца*. Французите я наричатъ *грипъ*. Сжщо и внезапната и рѣпромѣна на температурата и вѣтритъ барометрически налягания мекиятъ и облачни времена биле причината за нейното появяване.

Обаче, истинските нейни причинители сж микробите, особено на *Прайфера*, откритъ презъ голѣмъ въ 1889/90 години епидемия. Мнозина оспорватъ това. Вѣрното е, обаче тоя микробъ се среща въ инфлуенцата въ съжителство съ други, които и съставлява истинския факторъ за остротата на болестта нейните тежки и често убийствени усложнения.

Инфлуенцата, прочее, е заразна (прилепчива) болестъ, разпространява се съ вихрена бързина, съ мѣрна сж оная на превозните средства (железници, параходи и пр.) заразяваща въ разстояние на нѣко само седмици цѣла страна, даже и цѣлъ континентъ. Затова спада къмъ тѣй наречените *епидемически* болести. Тя изглежда да е едно постоянно огнище въ (Китай). Добре е известна у насъ отъ епидемията презъ 1889, 1891 години, а още по-добре оная презъ 1918 год., дошла отъ Испания и за туй наречена „Иска“, твърде смъртоносна, и отъ най-после, презъ 1927/28 години.

Микробите на инфлуенцата намиратъ въ лигавите ципи на гърлото, трахеята и бронхите и твърде изобилни въ гнойните осления на болните. Болестта се пространява чрезъ вдѣхване за налитъ или не отдѣляния на бхитъ и носа на болния, особено ровни презъ време на оздравяму; чрезъ микроскопическите чици, изхвърляни при кашлене, хане, па дори и викане или по-

востъ, невралгии, двоегледие, конвулсии, мозъчно раздразнение, прилично на минингит или истински минингит. *Сердечно разстройство*: припадък, виене на святъ, сърдцебиене, пулс слабъ, пресекливи, бавенъ, неотговарящ на силната температура, кръвоизлияния презъ устата, носа, матката и пр.

Болезта може да трае само 48 часа или да продължи повече отъ една седмица съ треска; тя може да се повтори и, въ такъв случай, болниятъ е изложенъ на усложнения, по-нѣкога смъртоносни. Температурата може, следъ 3—4 дена, да спадне понѣкога изведнажъ съ: изобиленъ потъ, често пикане; често, обаче, има нови покачвания, обикновено вследствие едно прибързано напушане на леглото или по-сжществено хранене.

Инфлуенцата има много усложнения, отъ които най-важни сж *бронхит*, *хроничниятъ и гнойниятъ плевритъ*; тѣ често свършватъ съ смъртъ, било отъ задушаване, било отъ силно отпадане на сърдцето.

Въ случай на инфлуенцна епидемия трѣбва да се взематъ редъ мѣрки за нейното ограничение и прекратяване, които съставляватъ *предпазването* отъ нея. То бива *общо* и *лично*. Личното предпазване се състои въ следното: да се не посещава безъ нужда стаята на болния и да не се предстова въ нея, особено близо до леглото на болния. Всички, които гледатъ болни отъ инфлуенца трѣбва, при влизането си при тѣхъ, да обличатъ горня риза, която да събличатъ при излизане; да си предпазватъ носа и устата съ кърпа, напърскана тукъ-тамъ съ нѣколко капки *Commenol* или *Tinctura eucalypti*. Да се прави дезинфекция на началните части на храносмилателнитъ и дихателнитъ органи: 1—2 ежедневни инхалации, гаргари съ разтворъ отъ бертолетова солъ, солена вода, хлородова вода и пр., дезинфекция на носа съ *Oleum commenoli* 1/10, често изсекване и когато нѣма сопъли. „Най-доброто срдство да не заболѣе е да се следи въ всяко време за здравето“. Затова, всѣки, въ време на епидемия, трѣбва да бди повече надъ своето здраве, да прекъсва за известно време своитъ занятия, да почива веднага, щомъ се почувства и най-малко неразположенъ; да отбѣгва всѣкакво физическо и морално усилие, особено ако се чувствува уморенъ, неразположенъ, а веднажъ заболѣлъ, трѣбва, за отбѣгване всѣкакви усложнения, да се придържа строго о следното правило: *всѣки заболѣлъ, макаръ и отъ най-лека форма на инфлуенцата, не трѣбва да напушта никакъ стаята преди пълното си оздравяване*.

Общото предпазване би билосвършено ефикасно само при случаи на изолиране всички ония болни, които прекарватъ болестта на рака, та пренасатъ навсѣкжде заразата, и всички ония, които сж биле въ съприкосновение съ болнитъ отъ инфлуенца, защото възможно е, щото тѣ сами да не заболѣятъ, но да предадатъ заразата на други. Ето защо е добре, щото, въ случай на епидемия, да се изпълняватъ следнитъ, приети отъ Парижката медицинска академия заключения: „Случаитъ отъ заразяване особено и често се срещатъ въ мѣстата на многобройни, многочислени и повторни събрания, а най-много въ эле привържани и тъмни зали, театри, кинематографи и при повтарящи се представления; желѣзницитъ и общитъ превозни каруци не сж по малко благоприятни за разпространението на инфлуенцата, а тъй като не би могло и да се помисли за премахването на тѣхното употребление, а даже и за ограничение сбирането имъ на едно, то поне би трѣбвало да се потрудимъ да осжществимъ една толкова пълна, колкото и, по-възможностъ, по-многократна дезинфекция“.

Сжщо трѣбва да бждатъ изолирани и болнитъ, било въ болницата — мжно допустимо, било въ домоветъ имъ, въ който случай трѣбва да се има предъ видъ следното: Видимъ ли инфлуенцата настанена

въ нѣкой домъ, трѣбва веднага, да помислимъ за вълодробнитъ усложнения, които сж извънредно много заразни. Лѣкарътъ трѣбва да изиска, щото всички болни отъ сжщото семейство да бждатъ изолирани по отдѣлно, ако не въ отдѣлни стаи, то поне отдѣлни елини отъ другъ чрезъ нѣкоя преграда (параванъ, черга, килимъ, подвижна преграда, която да засѣкаля кревата отъ всички страни), за да се попречи на изхвърлянето въ стаята части отъ бронхиална слузъ, богатъ съ микроби. Всички предмети, служили презъ време на болестта на болния отъ инфлуенца, трѣбва да бждатъ дезинфекцирани: плювалници, гърнеца, кърпи и пешкири, всѣки денъ, а долнитъ дрехи, бѣлото, затворени въ торба и запазени въ самата стая на болния до като бждатъ дадени на пране. Следъ оздравяването на болния, постелката трѣбва да бжде дезинфекцирана, а стаята измита и провѣтрена.

Лечението на инфлуенцата. Общо правило: Всѣки, който, въ време на инфлуенца, епидемия се почувствувалъ и най-малко неразположенъ, трѣбва да си легне веднага — правило, не търпяще абсолютно никакво изключение; „никакви здрави натурни“ не трѣбва да си позволяватъ опити за борене противъ инфлуенцата, състоящи се въ ограничаване съ нѣколко само часа почивка, лѣгане обгечени на кревата, канаето, одъра или сѣдане на столъ край огъня. *Лѣгането е абсолютно необходимо*; то трѣбва да продължи най-малко 48 часа следъ окончателното спадане на температурата. Денонощно провѣтряване стаята на болния; най-добрата температура въ нея, зимно време, да не бжде повече отъ 15—16°; опушване стаята съ евклиптов листъ за кашлицата. Не много записване: болниятъ да лежи по една риза, никакви трика, фанели, пояси и пр. *Храна*: въ началото, всичко течено: бульонъ, попарка, тизани (водата отъ варени билки), кафе, чай съ нѣколко капки ромъ, конякъ: млѣко, кисело млѣко (1 1/2 2 литри дневно); а когато се появи апетитъ и изчезне стомашното разстройство, млѣчни чорби, брашнени каши, пюре отъ зеленчукъ, сладкиши и малко месо.

Лѣкарства: аспириръ, хининъ, комбинирани съ малки дози антипиринъ (по 0,25 сантиг) въ една капсула: 2—3 капсули дневно. Изпотвявания посредствомъ чайове (липовъ цвѣтъ), напояване краката въ гореща вода. Миене устата съ антисептични гаргари и дезинфекция на носа. Противъ кашлицата, горещи компреси предъ шията и таблетки *Pulvis Doveri*. Да се отбѣгватъ очищенията, а да се употребяватъ клизми.

Д-ръ К. Караджовъ.

Книги и периодически печатъ.

Често срещаме въ разни списания и вестници статистически сведения за числото на издавани въ разни страни и на разни езици вестници и списания. Числото имъ отъ година на година се увеличава, макаръ че нѣкои отъ тѣхъ прекратяватъ живота си, но вмѣсто тѣхъ се явяватъ други и по-нѣкога въ двойно количество. Кому отъ по-интелигентни читатели не сж известни поне по названия такива крупни, съ всемирна известностъ, вестници като: Temps, Times, Daily Telegraph, Neue Freie Presse, Berliner Tagblatt и др. или въ довоенното време руското Новое Время? Въ литературния и научния свѣтъ общезвестни сж списания като: Revue des deux mondes, Revue, de Paris, Deutsche Rundschau или нѣкога сж прочути руски журналы: Русская Мысль и Вѣстникъ Европы. Въ тѣзи солидни вестници и списания се обнародватъ компетентни статии по разни общи политически, литературни и научни въпроси. Голѣмо удоволствие и отъ голѣма полза е да четемъ мнения и доводи на оведомената по балканскитъ въпроси Neue freie Presse или писанитъ по общоевропейската политика статии на такъвъ специалистъ — познавачъ като

René Pinon въ двуседмичнитъ книжки на Revue des deux mondes.

Голѣмитъ вестници съдържатъ богато четиво разпредѣлено на разни специални отдѣли; тѣ сжщо богата е информационната частъ. Немислимо па и ненуждно е да прочитаме цѣлия вестникъ; за това не всѣки има време нито има нужда. Всѣки си избира и чете редовно тия отдѣли, които по-огблизо го интересуватъ. Тамъ той намира изчерпателно освѣтление по даденитъ въпроси. Всичко се излага така, щото всѣки среднообразованъ читателъ да го разбере и съ интересъ и полза да прочете. А строго научнитъ проблеми и въпроси или въпроси засѣгащи отдѣлни съсловия се третира въ специални академически или съсловни списания. Докторитъ иматъ свои специални медицински списания, сжщото трѣбва да кажемъ за химици, механици, търговци, хотелджии, историци, филолози и др.

Голѣмитъ вестници и списания се издаватъ обикновено въ голѣмитъ градове. Провинционалнитъ градове иматъ свои мѣстни вестници, въ които се обсъждатъ мѣстни провинционални злободневни въпроси. Форматътъ имъ е обикновенно по-малкъ, но се списватъ вѣщо отъ хора културни и компетентни по мѣстнитъ въпроси. Тѣ често направляватъ обществено мнение въ провинциалнитъ градове.

Вестници и списания станаха въ Европа необходима културна нужда. Малцина днесъ има, които не обичатъ да четатъ вестници. Всѣки си има свой избранъ вестникъ и въ него намира всичко. Даже любители на романи намиратъ такизато въ подлистника на своя вестникъ. Отъ това следва, че книги ставатъ сѣ повече излишни и по-малко се търсятъ. Въ нашето нервно време публика нѣма търпение да чете книги съ стотини страници, защото сжщото нещо може да чете въ вестника си на части и така неусетно и безъ умора напрежението на романи да прочетатъ дѣлния романъ. Само нѣкои книги намиратъ по-широкъ кръгъ читатели. Съ това обаче не искаме да кажемъ, че книгитъ въобще ставатъ съвсемъ излишни и не се търсятъ никакъ, но че поради конкуренция на вестници и списания тѣ се печататъ въ поограничено количество екземпляри; периодическия печатъ значително ограничава книжната търговия.

И у насъ периодическия печатъ е доста развитъ. Като се земе предъ видъ, че страната ни е земеделска, населението средно взето е бедно и немногочислено и има немалко инородци, — числото на излизачи сега вестници и списания е изумително. Обаче въ качествено отношение въ по-голѣмата си частъ тѣ не стоятъ на висота. Добри списания сж сравнително малко и съ малкъ обемъ; още по-малко имаме солидни вестници. Но даже по-добри списания и вестници сж съ ограничени мѣстни хоризонти; за тѣхъ не можемъ да кажемъ, че тѣ сж всемирни вестници, представящи всемиренъ интересъ. Чужденци нѣматъ интересъ да четатъ нашитъ вестници; само нѣкои научни издавани отъ нашитъ по-добри специалисти списания представятъ интересъ за учения задграниченъ свѣтъ.

Материалното положение на нашия печатъ съ малко изключения, не е завидно. Нашитъ вестници и списания иматъ слабъ тиражъ и слабъ пазаръ. Когато голѣмитъ французи, нѣмски и английски вестници се четатъ въ цѣлъ свѣтъ, нашитъ се харчатъ почти изключително въ малка България; частни обявления сжщо даватъ незначителенъ приходъ, за това нѣкои вестници гледатъ да откопчатъ добре плащани обявления отъ държавата и общини и зарадъ тѣхъ правятъ компромисъ съ убежденията си. Обаче при всички неблагоприятни условия нашитъ вестници и списания биха могли да бждатъ по-добре поставени материално, ако имаха повече абонати. Трѣбва да признаемъ истината, че ний мжно се решаваме да харчимъ за периодическия печатъ и за книги.

Нашитъ по-заможни хора по-скоро се решаватъ да жертвуватъ пари за работи не толкова нуждни, отколкото да харчатъ нѣщо повече за книги и списания. Мнозина биха прочели нѣщо съ удоволствие но безъ пари. Затова и нашитъ редакции гледатъ да използватъ труда на разни коресподенти и автори безплатно и днесъ почти общоприето е, че журналистическия трудъ може да не се плаща. Разбира се, че при такива условия повечето вестници и списания сж малоценни по съдържание. По сжщитъ причини се залавятъ за вестникарството хора съвсемъ неподготвени за тая работа и само съ надежда, че ще могатъ отъ вестникарството да изкарватъ колко годѣ прехрана. Такива издателства нѣматъ уредена нито порядъчна редакция снабдена съ най-необходимите справочни книги нито заведена порядъчна администрация. Редакциитъ и администрациитъ имъ нѣматъ определено помѣщение и търсятъ постоянно ново свърталище.

Въ края на статията нѣколко думи по организация на по-голѣми европейски вестници, за да иматъ читателитъ ни понятие за колосалната разлика между сериозни и дребни вестници, каквито сж приблизително нашитъ. За издаване на единъ сериозен вестникъ сеискатъ предварително внесени капитални: частни или на акционерни начала. Следъ известно време се инсталира собствена печатница и се наема едно по-голѣмо двуетажно помѣщение съ 10—15 стаи за редакция, администрация, експедиция и пр. Всѣки по-важенъ отдѣлъ на вестника има свой главенъ редакторъ; освенъ тѣхъ има разни други сътрудници и чиновници: редактори, коректори, експедитори, касиеръ, счетоводителъ, контрольоръ и др., така щото всичко взето представлява едно учреждение. По важни актуални въпроси главнитъ редактори на отдѣли се събиратъ на конференция за да обсъдятъ, какво становище трѣбва да вземе редакцията по дадения въпросъ. Въ онеже главнитъ редактори сж публицисти съ солидна научна и практическа подготовка, то не е за очудване, че мнението на единъ такъвъ вестникъ често се явява мѣродавно. Затова правителствени и опозиционни кръгове винаги и основателно държатъ сметка за мнения на такива мѣродавни органи. А у насъ?

Хроника

Къмъ повдигане на лозарството. Въ днешната статия „Къмъ повдигане на гр. Варна“ говорихме между другото и за лозарството, като единъ отъ важнитъ фактори на економическото повдигане на града. Въ последна минута се научаваме, че за сега Земледѣлческата Банка по нѣмане на средства не е въ положение да подпомогне съ кредити тѣзи лозари, които би пожелали да преобрънатъ своитъ хаври въ лозя. Това ще стане чакъ тогава, когато и ако Б. З. Банка ще сключи заемъ. Тогава ще се изработятъ и условия, при които и доколкото банката би могла да отпусне кредитъ на нуждающа се лозари. Вѣрва се, че въ всѣки случай банката би могла да отпусне заемъ не по-голѣмъ отъ 2 до 3 хиляди лева на единъ декаръ хавра. Останалата нужна сума (5—6 хиляди лева) стопанитъ ще трѣбватъ да броятъ отъ свои средства или въ краенъ случай да потърсятъ другаде и по другъ начинъ облекчение.

Нова инициатива за повдигане на гр. Варна — Група варненски граждани, между тѣхъ известния у насъ адвокатъ Търновски, сж земали инициативата за основание на економическо дружество за повдигане на града, варненската околия и варненския окръгъ. За тази целъ комитетътъ свикаше два пжти публично събрание, но и двата пжти нѣмаше достатъчно публика, при всичко че сж били разпратени множество лични покани. На 23.XII въ за-

ла Съединение се състоя трето сжщо така малобройно събрание. г. Търновски прочете своето кратко експозе за целта на свиканото събрание и за предначертаните задачи на предстоящото дружество — и съ туй биде изчерпан дневния редъ. Нѣмаше възможност да се основе проектираното дружество и даже не се зема решение отъ малцината присъстващи дали и за кога да се съвика четвърто по редъ учредително събрание.

Похвална е всѣка инициатива, отъ дето и да идва тя, за обща работа по повдигане на нашия градъ. Обаче тукъ трѣбва да констатираме, че последната инициатива на група граждани не е нова. Още преди 4 години е билъ съставенъ общограждански комитетъ отъ търговци съ общинския кметъ на чело. Тогава сж били зети доста решения, които както ни увѣряватъ сж били поднесени на надлежните правителствени фактори. Последствия отъ всичко това се оказаха много малки. Следъ това комитетътъ се разтурилъ и всичко биде забравено.

Почти сжщата целъ преследва нашето дружество. То не намери нито подкрепа нито даже насърчение отъ местните ръководни фактори; напротивъ, то биде подложено на гонения, защото то било неудобно за нѣкои политически партии. Сега идва нова инициатива, но нѣма вече така ни се струва — последователи. Вижда се, че гражданите нѣматъ вече довѣрие въ разни подобни инициативи, защото виждатъ, че въпреки разни кратковременни комитети, анкети, дружества и инициативи положението не се подобрява, но се влошава.

Като хроникараме тия печални факти обръщаме внимание на нашите читатели върху статията обнародвана въ настоящия брой „Къмъ повдигане на гр. Варна“.

Нужда отъ народни топли бани въ Варна. Д-ръ Топаловъ повдига въ вестника „Варненски Новини“ много умѣстно и много навременно въпросъ за общински топли бани, толкова нуждни за варненското население, особено за бедните. Този въпросъ не е новъ; той биде повдигнатъ преди нѣщо 4—5 години отъ общинския съветъ. Тогаващото постоянно присъствие се мжчеше да склучи за тая целъ заемъ и мислѣше да построи 2 квартални бани. Но както често се случва съ общински проекти, така и този важенъ проектъ се започналъ и се свършилъ съ увлечения и словопрени и найсетне заглъналъ. Д-ръ Топаловъ обяснява, че солена морска вода не измивала добре кожата и че за това е нужна сладка топла вода; спо-

редъ него общината би могла да устрои ефтина баня въ лѣвото крило на пожарната команда безъ голѣмъ луксъ и даже безъ ванни, а топлата вода да докарва чрезъ трѣби отъ електрическата централа, дето се получава достатъчно количество безплатна вода отъ моторитѣ и отъ нагрѣвания отъ моторитѣ въздухъ. Дали това би могло да стане, за това нѣщо могатъ да се произнесатъ специалисти. Ний отъ себе си като публицисти ще кажемъ, че топла сладка вода е нужна не само за хигиена на варненските граждани, но и за курористи. Мислимъ, обаче, че инсталирането въ пожарната команда топли бани въ такъвъ първобитенъ видъ е несъстоятелно. Рано или късно ще се наложи постройка и уредба на по подходящи бани, колкото и да бждатъ скромни. Тѣ все таки ще трѣбва да отговарятъ като за града Варна! Иначе тѣ би били голѣмъ и смѣшенъ контрастъ съ грандиозните постройки на морските бани.

Сегашните частни топли бани сж недостатъчни и сжпни

Централная Европа. Въ Прага излиза доста отдавна руско списание „Централная Европа“ съ разнообразни и ценни литературни и научни статии и бележки. Последната книжка на сжщия журналъ (№ 10) е посветена изцѣло на България. Между интересните статии срѣщаме кратка, но идейно добре свързана статия на професора отъ софийския университетъ д-ръ Баланъ Теодоровъ озаглавена: „Очерк истории болгарской литературы сравнительно с историческимъ развитиемъ славянскихъ литератур“. Статията е докладъ прочетенъ на 1. III. 1930 въ карловия пражки университетъ въ заседанието на славянския семинаръ и Jednoty ceskych filologu.

Първата сезонна сказка. — Въ недѣля на 21 XII. г д-ръ К. Караджовъ откри тозгодишния сезоненъ циклъ на урежданитѣ отъ дружеството ни сказки. Темата на неговата интересна сказка бѣ: свѣтхпроизводството на децата. Трѣбва да се съжелява, че по причина на разни други събрания и сказки него денъ, сказката му бѣ слабо посетена, не така както тя заслужаваше. Макаръ че по заглавието на избраната тема можеше да се мисли, че тя ще се държи строго въ рамките на медицината, тя въ действителностъ засѣгна широко политическо-социални отношения. А най-главното достоинство на сказката бѣше безспорно нейния строго наученъ, безъ никаква странична тенденция, характеръ. Отъ нея биха могли да зематъ поука разни публицисти и даже теоретици — економисти, които понѣкога

безъ достатъчно проучване проповѣдватъ тези чужди невъзможни и даже вредни Насѣро четохме мнението на единъ публицистъ, че България пострадала териториално въ въ последните войни и заобиколена отъ недоброжелателитѣ съседи трѣбав да удвои своето население, за да може за имъ производител. Сказчикътъ чачно джказа че не винаги многочислеността на населението съставлява силата на една нация. Франция съ своето по малобройно население е победила по-многобройната германска нация, защото е успѣла да образува срещу Германия голѣма всемирна коалиция.

Затова поканваме нашитѣ членове да посещаватъ масово дружественитѣ сказки и реферати въ следующия брой на вестника щ дадемъ кратко резюме отъ сказката на Д-ръ Караджовъ, за да иматъ нашитѣ читатели поне приблизително понятие за изказанитѣ отъ сказчика мисли.

Дружественитѣ сказки които ще се държатъ презъ м. Януарий 1930 год. въ помѣщението на туристическия клубъ „Девненски извори“, бившъ клубъ на Варненски Коренякъ, ул. 6 септемврий №, 23 въ 10 часа преди обѣдъ:

1) На 4 януарий (недѣля) сказка отъ общинския съветникъ г. Пинтелъ Парасковъ: Функциитѣ на общината като социаленъ и финансовъ органъ.

2) на 11 януарий (недѣля) сказка отъ лисансие г. Д. Парушевъ: Руски български, чай, преимущества и недостатъци.

3) на 17 януарий (недѣля) сказка отъ г. д-ръ К. Караджовъ: Целитѣ на дружеството „Варненски Коренякъ“ и какъ по добре биха се постигнали тѣ.

Варненски

Археологически музей.

Постъпления за м. октомврий ноемврий и декемврий. Ота Варна. Из. П. Гугушевъ — 2 медни монети: римска и византийска; С. Османовъ — 3 медни византийски монети; М. Николовъ — надгробна плоча. Глинени поставки и др.; В. Щеревъ — фрагментъ отъ мраморенъ капителъ, мраморни фрагменти, фрагменти отъ глинени сждове и фрески и др.; А. Сираковъ — мѣрка за тежестъ; И. Мицовъ — костенъ чуку; П. Велизаровъ — надгробенъ старохристиянски камѣкъ съ надписъ; М. Димитровъ — подгробенъ паметникъ и др. надгробни старохристиянски фрагменти; Ст. Бояджиевъ — медна византийска монета; Технич. дирекция — два старовр. глинени купа; Ат. Милтиядовъ

— жбѣ отъ мастодонтъ; Хр. Георгиевъ — медна римска монета; Сим. Николовъ — дорийски капте и старовременна керамида. *Аджемлеръ*. Г. Из. Канлиевъ — бронзова монета Мъркианополъ; Дим. Ивановъ — мед. византийска монета; Д. Канлиевъ — бронзова двойча стрела; Д. Петлешковъ — медна старобългарска монета; Г. Из. Меджитовъ — медна римска монета. *Приселци*. Свещ. Д. Григоровъ — 3 стари книги. *Гюндогду*. Янчо Яневъ — вълнена кича; Петра Славова, Йордана Стефанова и Слава Янеза селски бролирани престилки, *Караджаотъ*. Ил. Ивановъ — меденъ медальонъ отъ Имп. Комодъ. *Варна*. Д. Н. Гайдовъ — римска бронз. монета; Хр. Д. Богдановъ — сребърна монета Потросъ, Д. Текова — павти, К. Стояновъ — римска медна монета, К. Паркмански — мраморенъ фрагментъ съ изображения; Прокурорския паркетъ — белг. златна монета и два пиринчени прѣстена (халки), И. Поповъ — перодръжка. *Аджемлеръ*. Н. Петлешовъ — желѣзна стрела. *Р. Девиля*. Кр. Дамяновъ — два каменни фрагмента съ надписи. *Варна*. Из. К. Мокачовъ — червена глинена статуйка (глава), М. Иванова — медна византийска и сребърни испански монети, М. Коларовъ — четири медни римски монети. Хр. Изановъ — медна византийска монета, М. Петровъ — бронз. Одессо съ и медни византийски монети, И. Н. Карбатаковъ — две медни византийски монети, Ст. В. Коларовъ — бронз. Марцианополъ, Р. Богдановъ — 32 книжни пари, 6 разни медни монети и разни вкаменелости, Ив. Петровъ — медна визан. монета, Я. Бетировъ — мед. визан. монета, Г. Д. Костовъ — женски сукманъ, Р. Димитровъ — медна римска монета, С. Димитровъ — две сребърни монети, К. Стоянова — два бронзови медала, Е. Русева — Псалтирь. Прот. I. Камбуровъ — медна визан. монета. *Истрия*. Из. П. Сжбевъ — бронзова монета Томи, Из. х. Димитровъ — ббелефъ Херкулесъ, Свещ. К. Каравановъ — глинена статуйка. *Аджемлеръ*. Г. Ст. Апостоловъ — меденъ икѣкъ (украшение), Д. Караизановъ — медна римска монета, Д. Добруджански — медна византийска монета, Из. Я. Качановъ — желѣзна стрелица, К. Я. Пастърмаджиевъ — медна римска монета, В. Димитровъ — среб. византийска монета, Н. Ганчевъ — желѣзна четирержбеста стрела, Т. Апостоловъ — фрагментъ отъ амфора. *Суджасъ-кьой*. Ст. Милевъ — сребър. монета Аполония. Дружеството благодари на дарителитѣ.

Печатница „Просвѣщение“ — Варна
Порѣчка № 413.

ПОКАНА

Управителния съветъ на К. П. И. Д-во „Варненски Коренякъ“, Ви поканва да присъствувате на традиционната

ТАНЦОВА ВЕЧЕРЬ

която ще се даде на 7 януарий 1931 година въ салона на Морското казино, съ отлично уредена танцова програма и богата томбола „Алегри“.

Ще свири струнния оркестъръ на флотската музика въ пълненъ съставъ

Начало 9 часа вечерята

Отъ Управителния съветъ.